

на свѣта не сѫ тѣй сгодно расположени планини-тѣ и поляни-тѣ, както въ Европа. Най-високи-тѣ планини въ Европа сѫ Алпи-тѣ, кои-то се простираятъ напрѣки сир. отъ з. къмъ и. и я прѣсичатъ почти прѣзъ срѣда-та; отъ источна-та страна се доближаватъ Карпатски-тѣ планини, а отъ къмъ ю. и. — Балкански-тѣ, на кои-то главни клонъ държи посока отъ з. къмъ и., а други-тѣ клонове напълнятъ сички Балканский полуостровъ. И тѣй южни-тѣ три части на Европа се отдѣлятъ съ планини отъ срѣдня Европа и на тѣзи части сѫ се развивали първи-тѣ исторически народности въ Европа. Ако да не бѣха Европейски-тѣ планини расположени по тази посока, нѣмаше да достигнатъ ни Гърци, ни Римляне таквозъ промято развитие, а тѣй сѫщо и други-тѣ народи отпослѣ да се явятъ съ таѣвъ силенъ характеръ и високо развитие. Климатически-тѣ сгоди изобщо накарали тѣзи народи рано да имъ се вѣскрили умъ-тѣ, та да туфятъ основа на бѫдже-то человѣческо развитие. Съвсѣмъ друго е положение-то на с-источна-та част на Европа, други и сѫ естественни-тѣ условия, та затова тя държала и друго място въ человѣческо-то развитие — другъ характеръ се и сложилъ въ жители-тѣ и. Нѣ това различие на Европа, сравнително съ различия-та, кои-то се срѣщатъ въ други-тѣ части, е твърдѣ малко. По повърхнина-та на Европа не се срѣщать ни Австралийски-тѣ планински високи поляни, кои-то оградяватъ почти отъ сички страни вѫтрѣшна-та вдълбната поляна на Австралия, като съ стѣна; нито — Африкански-тѣ плоски възвищения, кои-то се отпускатъ отъ с. на вѫтрѣ като стѣнала прѣдъ пѣсъчлива-та и камениста поляна; нѣма Азиатски-тѣ дооблачни планини, кои-то оградяватъ срѣда-та на Азия, като съ твърдиня; нито пакъ Американски-тѣ Кордилери, кои-то прѣсичатъ отъ единий-тѣ до другия-тѣ край двѣтѣ Америки; най-послѣ, не се срѣщать Американски-тѣ: